

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Expositio illorum verborum, Et significauit mittens per Angelum suum seruo suo Ioanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei, & testimonium Iesu Christi, quaecumque Vidit. Sectio Tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Expositio illorum verborum, Et significavit mittens per Angelum suum seruo suo Ioanni, qui testimonium perhibuit Verbo Dei, & testimonium Iesu Christi, quaecumque vidit.

SECTIO TERTIA.

Tota hæc sententia fiat illustrior, eiusque cum superioribus nexus intelligatur, sunt prius nonnulla necessariò explicanda. Atque illud imprimis docendum, quo sensu verbum, significavit, accipere oporteat. Etenim plerique existimarunt, pro signavit, seu sigillo obsignavit, positum esse. In his Rupertus, significavit, inquit, hoc loco idem est, ac si diceret, signavit, id est quibusdam imaginum sigillis clausit. Idem putavit Ambrosius Ansbertus, qui cum sibi illud obstare arbitrarètur, quòd non signavit, sed significavit, dictum esset, bellè sibi nodum vir alioqui doctus dissolvere visus est, occurrens more scripturarum, syllabarum, numerum crescere, sicut, inquit, in beata Redemptoris passione non est dictum, eolaphis eum ceciderunt, sed ceciderunt, quasi aptè, cædunt, dici potuisset. Tum verò in eo hi auctores valde laborant, quomodo cum paulo antè præcessisset, Palam facere servis suis, & in sing. Apocalypsis præcipiatur Ioanni, Ne signaveris verba prophetia huius, in quòd tamè dicatur, signavit, hoc est sigillavit seruo suo Ioanni.

Significavit
hæc quid.
Ruper.
Ansbert.

Et verò nos inficiari haud possumus, verbum Græcum σημαίνω, quo utitur hoc loco Ioannes, est enim Græcè pro, significavit, σημαίνειν, tantum pro significare, sed etiam pro sigillo obsignare, usurpari: quamquam enim Græcè σημαίνω & σημαίνω proprie sit signare, & sigillo obsignare, unde σημαίνω sigillum dicitur, & σημαίνω, communiter sit significare, tamen sæpe σημαίνω idem est, quòd σημαίνω, sic namque usurpavit Paulanias in Laconicis, ubi agès de rege Polydoro Regis Alcameis filio, sic ait: ὄντες προσῦτο πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς οἱ τὰς ἀρχαίας ἐχόντες ὁποῖα δὲ σημαίνεαι, ὅτι Πολυδὸρος σημαίνοντα ἐκόντι, hoc est, quem tanto honore Lacedæmonij præ alijs regibus affecerunt, ut magistratus quæcumque obsignare est necesse, Polydori imagine obsignent: qua eadem significatione affine verbum σημαίνω, in sacris etiam literis usurpatur, veluti Psalmo 4.7. Psalmo 4. vbi pro eo quòd nos habemus, signatum est super nos lumen vultus tui Domine, habent 70. σημαίνω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τὸ πρὸς πρὸς Κύριε. Cæterum addimus σημαίνω, hoc loco non esse sigillo obsignare, sed significare, ut rectè vertit interpretes, quoniam licet apud Paulaniam iam citatum, aliòsque prophetas nos autores, pro obsignare, interdum ponatur, nusquam tamen, quòd sciam, in sacris literis in ea significatione acceptum reperitur: non est autem aliquid, quòd nos cogat, hoc tantum loco præter scripturæ consuetudinem, pro obsignare, positum esse, confiteri: quare significavit, idem est, atque indicavit, ostendit, declaravit: simulque ille scrupulus eximitur, qui Rupertum, & alios pungebat, quomodo obsignavit dictum esset, cum paulò antè dictum fuisset, Palam facere servis suis. Deinde additur, Mittens per Angelum suum seruo suo Ioanni. Illud seruo suo Ioanni, potest & ad significavit, & ad mittens, referri: ut sit sensus: Christum hanc Apocalypsim significasse seruo suo Ioanni, misso ad illum Angelo, qui eam illi indicaret: aut hanc Apocalypsim significasse misso Angelo ad seruum suum Ioannem: sed utrius modo accipias, idem semper sensus redditur. Ex his verbis Arethas divinitatem Christi optimè colligit, cui videlicet & Angeli famulentur, & sancti seruiunt: itaque ait, cum antea Ioannes de Christo, ut homo est, locutus fuisset, cum dixit Iesu-Christi, eorum mysteriorum, quæ

Significavit
nisi quam
sacris pro
obsignare.
Significavit
indicare.
Christus
Deus & ho-
mo.

VIE GAS
APOCALYP
15

hoc opus complectitur, factam à Deo reuelationem fuisse, modo eiusdem diuinitatem explicasse, cum se eius feruum, & Angelum famulum appellauit.

III. Denique subiungitur, *Qui testimonium perhibuit verbo Dei, & testimonium Iesu Christi quacunque uiderit.* Græcè est, *ὅς ἐμαρτύρησεν τὸ λόγιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα ἑώρα* hoc est, qui testificatus est uerbum Dei, & testimonium Iesu Christi, quacunque uidit: Vbi imprimis aduerte, uerbum *ἐμαρτύρησεν* ad omnia sequentia pertinere, ut dicatur Ioannes testificatus uerbum Dei, &

Per uerbum Dei quid intelligat Ioannes.

D. Ambr. Rupertus. Ansbert.

D. Ambr. Rupertus. Ansbert.

testificatus testimonium Iesu Christi, & testificatus quacunque uidit. Per uerbum Dei, Christum ipsum intellige, quem Ioannes, & uerbum, & uerbum Dei appellare consueuit, ueluti in principio Euangelij, *In principio erat uerbum, & uerbum erat apud Deum, & Deus erat uerbum.* Et Apocalyp. 19. *Et uocatur nomen eius uerbum Dei.* Sed quæres, & quò-nam testimonio loquatur Ioannes, quod de Verbo Dei, hoc est de Christo perhibuerit. Plerique ut Diuus Ambrosius, Rupertus, Ansbertus, & alij existimant, sermonem esse de ipsa Ioannis Euangelio, in quo ipse illustrissimum de Christi diuinitate testimonium præbuit, cum dixit: *In principio erat uerbum, & uerbum erat apud Deum, & Deus erat uerbum:*

& paulò post, *Et uisimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti à Patre plenum gratia, & ueritas:* quæ nobis expositio non probatur, cum initio horum commentariorum ostensum sit, Ioannem Euangelium non antè, sed post Apocalypsim scripsisse: quò fit, ut eum hoc loco dicit, se testimonium perhibuisse Verbo Dei, nullo pacto ad Euangelium, quod nondum ediderat, respexisse, credendus sit. Existimamus loqui Ioannem de testimonio, quod prædicatione sua de Christi diuinitate, & operibus admirandis perhibuit, propter quòd testimonium fuit in feruentis olei dolium comiectus, & in Pathmon insulam relegatus. Et quoniam, ut suo loco dicemus, illustre quiddam est, & magnificum, Christum non tantum prædicando, sed etiam patiendo testari, idcirco Ioannes hanc ueluti notam nomini suo, ut potè nobilem, & gloriosam adnectendam putauit, ex qua tanquam discipulus ille à Christo dilectus, & uerus eiusdem. Christi amator dignoscatur.

Ioannes testimonium perhibuit prædicando, et patiendo.

Difficiliorem explicatum habet, quòd sequitur: *Et testimonium Iesu Christi:*

III. Nonnulli recentiores sic interpretantur, ut sit explicatio eius, quòd præcesserat, quòd nimirum uerbum illud Dei, de quo perhibuerat testimonium, sit ipse Iesus Christus, quasi dictum sic: Testimonium quòd perhibuit uerbo Dei, est testimonium Iesu Christi, cum idem sit uerbum Dei, & Iesus Christus. Apra esset interpretatio, si ita sine interposita coniunctione legeremus, *Qui testimonium perhibuit uerbo Dei, testimonium Iesu Christi,* tunc enim uerba illa, *Testimonium Iesu Christi,* per appositionem dicta uiderentur, illo sensu, qui testimonium, inquit perhibuit uerbo Dei, quòd est testimonium Iesu Christi, seu de Iesu Christo testimonium perhibere: uerum cum coniuncto, *Et, Græcè, & Latinè intercedat, legendumque sit hoc modo. Qui testimonium perhibuit uerbo Dei, & testimonium Iesu Christi,* duriuscula uidetur eiusmodi interpretatio. Alij aliter exponunt, sed non rectè etiam textum connectunt. Nobis non displicet Nicolai Zegeri expositio, testimonium Iesu Christi hoc loco, non pro testimonio à Ioanne perhibito, sed à Christo per passionem dato, accipiendum esse, subaudiendumque, ut superius diximus, uerbum *ἐμαρτύρησεν* & ita legendum, qui testificatus est testimonium Iesu Christi: illudque significare Ioannem, se non solum de diuinitate Christi, eiusque operibus admirandis testimonium perhibuisse, sed de eius etiam passione, quam *μαρτυρία* id est, testimonium appellat, eo

Per testimonium Iesu Christi, quid recentiores.

Zegeri expositio præfertur.

planè

planè sensu quo obitus eorù, qui pro Christo mortem oppetunt, martyrium, hoc est testimonium, & eos martyres, hoc est, testes nuncupantur: idem enim est, Græcè ἡ μαρτυρία, sive τὸ μαρτυρεῖν, ac Latine testimonium, & *μαρτυρία* idè quod, testis, quæ appellatio aptissime quadrat in eos, qui pro fide sanguinem vitamque profundunt, quoniam sic fidem, quam corde tenent, moriendo testificantur. Ita igitur totum hunc locum accipe, significavit mittens per Angelum suum seruo suo Ioanni, qui testificatus est verbum Dei, hoc est, de Christi diuinitate testimonium præbuit, & testificatus est etiam testimonium, sive martyrium Iesu Christi, quod in sua humanitate moriendo perfecit, hoc est, de passione etiam, & morte eiusdem Christi testimonium perhibuit: at que adeo utramque Christi naturam diuinam scilicet, & humanam testatus est: cum, qua expositione concinit quod ipse Ioannes postea in Euangelio conscripsit. Nam cum post descriptam Christi passionem & mortem, tandem latus eius apertum, ac sanguinem, & aquam ex eo perfluxisse, dixisset, statim subiunxit cap. 19. *Et qui vidit testimonium perhibuit, & verum est testimonium eius.* Possumus etiam sic interpretari, testificatus est testimonium Iesu Christi, hoc est: testimonium perhibuit de prædicatione veram Dei cognitionem & fidem ad salutem necessariam testabatur, iuxta illud apud Ioannem cap. 18. *Ego ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati.*

Christi prædicationis quid testabatur.

Denique addit Ioannes, *Quæcumque vidit:* Græcè ἐὼς τὴν ἑσθῆν, id est, & quæcunque vidit: licet sine coniunctione legamus, sæpe enim apud Græcos particula τὴν, redundat & magis ornatus, quam connectionis gratia, adhibetur, idem sensus efficitur, docet enim Ioannes se ea, quæ de Verbo Dei testificatus est, non ab aliis prioribus magistris accepisse, sed per se ipsum vidisse: quod quidem eò dicit, ut maiorem fidem adicit suis, & operibus conciliet. In nonnullis exemplaribus Græcis, ut auctor est Arethas additur, *ὃ βέβαιον ἔστι καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας καὶ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἀπὸ τῆς ὁρατῆς ἀλήθειας.* hoc est, & quæcumque vidit, & quæcumque sunt, & quæcumque oportet fieri post hæc. Sed ea tamen superuacanea sunt, nec in correctionibus exemplaribus habentur, quæ secutus est vulgatus interpres.

Testis oculatus prædicat auctoritate.

Porò cum ait, *Quæcumque vidit,* quamuis plerique volint, loqui tum de iis, quæ ad humanitatem Christi, tum de iis, quæ ad eiusdem diuinitatem pertinent, quorum illa carnis, hæc mentis oculis conspexit, tamen præcipuè videtur ea intelligere, quæ exteriùs à Christo gerebantur, cuiusmodi erat prædicationis, miracula, & ea quæ in eius passione, & morte acciderunt: Hæc enim potissimum *videndi* verbum complectitur, si paulò fusius sumatur, extendaturque ut sæpe aliàs in sacris literis, ad reliquos corporis sensus: siquidem Ioannes non tantum de illis operibus loquitur, quæ ipse oculis usurpabat, sed de illis etiam quæ auditu percipiebat, cuiusmodi erat Christi doctrina: quæcumque igitur hac ratione vidit sua prædicatione testatus est. Quod si quis illud opponat, quod ipsemet Ioannes, ad calcem sui Euangelij scriptum reliquit, se non omnia, quæ Christus gessit in terris, mandasse literis, quin potius multa alia, imò & innumera reliquisse, quæ si sigillatim scriberentur, in infinitis propemodum libris opus esset, atque adeò illum non omnia quæ vidit vel scripto vel prædicatione testificari potuisse, respondendum est illum cum ait, *Quæcumque vidit,* non omnia planè quæ vidit mathematico more intellexisse, sed ea duntaxat, quæ ad Ecclesiæ doctrinam, salutemque fidelium requirebantur. Atque hæc de superiorum verborum nexu, & expositione dicta sunt, quæ quoniam multum negotij facecunt interpretibus, aliquantò minutius expendenda putauimus.

Quæ sint ea quæ Ioannes vidit.

Obiectio.

Respondetur.